

Ordú ón Aire Uimh. xx/2024
an xxx

Achoimre: Na téarmaí a shainiú faoina mbeidh oibreacha chun foirgnimh a leathnú, a athrú nó a atógáil faoi réir tuarascáil mheasúnaithe ar leochaileacht creatha talún a ullmhú, chomh maith leis na cásanna inar gá dearadh treisithe crith talún a ullmhú.

I gcomhréir le hAirteagal 3(1) den **Dlí Foraithe Uimh. XX/2024, as (...) (...)**, bunóidh an Rialtas, le hordú ón gcomhalta den Rialtas atá freagrach as réimse na tógála agus na tithíochta, na téarmaí faoina mbeidh oibreacha chun foirgnimh a leathnú, a athrú nó a atógáil faoi réir tuarascáil mheasúnaithe ar leochaileacht creatha talún a ullmhú, chomh maith leis na staideanna inar gá dearadh treisithe crith talún a ullmhú, i gcomhréir le mír 2 den airteagal céanna.

Dá bhrí sin:

De bhun Airteagal 3 de **Dlí Foraithe Uimh. XX/2024, as (...) (...)**, ordáíonn an Rialtas an méid seo a leanas, trí **An Státrúnaí Tithíochta**, na cumhachtaí arna dtarmhligean chuici ag **An tAire Tithíochta**, trí Ordú Uimh. **(...)/2024, as (...) (...)**, arna fhoilsiú in *Iris Oifigiúil na Portaingéile*, 2ú sraith, Uimh. **(...)**, **as (...) (...)** 2024:

Airteagal 1

Measúnú ar leochaileacht foirgneamh maidir le crith talún

1 - Tá siad faoi réir tuarascáil mheasúnaithe ar leochaileacht foirgnimh ó chrith talún a ullmhú chun a n-athléimneacht i gcoinne gníomhaíocht sheismeach a shainmhíniú in NP EN1998-3 a bhunú maidir le dálaí an láithreáin le haghaidh oibreacha leathnaithe, athraithe nó atógála, ar choinníoll go bhfuil siad lonnaithe lasmuigh de limistéar seismeach íseal nó seismeach an-íseal, mar atá sainmhíniú in NP EN 1998-1, gan beann ar dháta tógála agus úsáide bunaidh an fhoirgnimh, i gcás ina gcomhlíontar ceann de na coinníollacha seo a leanas:

- a) Go bhfuil comharthaí soiléire ann go bhfuil struchtúr an fhoirgnimh ag dul in olcas;
- b) Oibreacha a bhfuil sé d'éifeacht acu iompar struchtúrach an fhoirgnimh a athrú;
- c) Oibreacha ar fhoirgnimh a bhfuil a sprioclimistéar sa phlean urláir, agus na limistéir atá faoi réir leathnú, athrú agus atógáil á gcur san áireamh, níos mó ná 25 % d'ollimistéar thógáil an fhoirgnimh nó den chuid foirgnimh ar a ndírítear, más codanna éagsúla atá i gceist leis sin;
- d) Oibreacha ar fhoirgnimh ina bhfuil tábhacht le haicmí III nó IV, arna sainiú de réir PN EN 1998-1, an t-achar a leathnú, a athrú nó a

atógáil, arna thomhas sa phlean urláir, a bheith níos mó ná 15 % d'ollimistéar tógála an fhoirgnimh nó de spriocchomhlacht an fhoirgnimh sin, más codanna éagsúla atá ann.

2 - Eisiatar ón mír roimhe seo oibreacha a bhfuil ábharthacht íseal acu maidir le forbairt uirbeach agus oibreacha cothabhála.

3 - Déantar an measúnú leochaileachta maidir le creathanna talún do leagan amach deiridh an fhoirgnimh, mar thoradh ar an leathnú, an t-athrú nó na hoibreacha atógála, agus a struchtúr foriomlán, agus le anailísí ar chodanna den fhoirgneamh nach bhfuil inghlactha.

4 - Tarscaoiltear tuarascáil leochaileachta an fhoirgnimh maidir le creathanna talún a ullmhú má roghnaíonn an dearthóir dearadh struchtúrach an fhoirgnimh a chur i láthair lena n-áirítear treisithe crith talún.

5 - Tá oibreacha tógála agus atógála i ndiaidh scartáil foirgnimh, go hiomlán nó go páirteach, díolmhaithe ó thuarascáil mheasúnaithe leochaileachta an chreatha talún, agus ba cheart iad a bheith faoi réir dearadh struchtúrach a chumhdaíonn freisin na codanna nár scartáladh.

6 - I bhfianaise na faisnéise atá ann cheana maidir le saintréithe an stoic foirgnimh agus i bhfianaise thorthaí na staidéar leochaileachta maidir le creathanna talún lena n-áirithítear leibhéal sásúil sábháilteachta struchtúraí le haghaidh 90 % den ghníomhaíocht a shainítear in NP EN1998-3, féadfaidh bardais foirgnimh a shainaithint atá díolmhaithe ó mheasúnú leochaileachta ó chrith talún le linn oibreacha leathnaithe, athraithe nó atógála, ar choinníoll go gcothabháil toimhdí an staidéir tosaigh, agus nach bhfuil aon oibreacha ann a bhfuil sé d'éifeacht acu iompar struchtúrach an fhoirgnimh a athrú.

7 - Is í Saotharlann Náisiúnta na hInnealtóireachta Sibhialta, I.P., atá freagrach as socruithe nó modhanna cuiditheacha a fhoilsiú nó a fhorghnó chun anailís mhear a dhéanamh ar leochaileacht maidir le crith talún a thacaíonn le hullmhú na tuarascála dá bhforáiltear i mír 1 den airteagal seo, le haghaidh cineálacha sonracha foirgneamh, suíomhanna agus cineálacha idirghabhála.

8 - Chun scaipeadh faisnéise inchreidte agus eolas níos fearr ar leochaileacht maidir le crith talún i bhfoirgnimh phoiblí a chur chun cinn, seoltar na tuarascálacha measúnaithe leochaileachta maidir le creathanna talún a chuireann comhlachtaí poiblí chun cinn chuig an mbardas ina bhfuil an obair lonnaithe, agus chuig an Údarás Náisiúnta Éigeandála agus Cosanta Sibhialta (ANEPC), agus tá siad ar fáil ar shuíomh gréasáin na gcomhlachtaí poiblí ar leo na foirgnimh.

Airteagal 2

Dearaí treisithe creatha talún maidir le foirgneamh

1 - Má bhaintear de thátal as leochaileacht chreatha talún an fhoirgnimh nach gcomhlíonann an foirgneamh na ceanglais sábháilteachta maidir le 90 % den ghníomhaíocht a shainítear in NP EN1998-3, tá sé éigeantach

dearadh treisithe creatha talún a ullmhú faoin gcaighdeán sin, agus an ghníomhaíocht iomlán atá sainithe sa chaighdeán sin á cur san áireamh.

2 - I bhfoirgnimh atá aicmithe nó a áirítear i dtacair aicmithe, nó atá á n-aicmiú, ar mhaithe leis an leas náisiúnta nó ar mhaithe le leas an phobail, ina bhfuil dearadh treisithe creatha talún éigeantach, ba cheart bearta neamhdhíobhálacha a roghnú nach gcuireann luach sócmhainní na bhfoirgneamh sin i mbaol, feabhas forchéimnitheach ar iompar seismeach, faoi réir na tuairime ceangailtí roimh ré ó Chomhlacht Oidhreachta Cultúrtha na Portaingéile [Património Cultural, I.P.].

3 - I bhfoirgnimh, a bhfuil luach ailtireachta acu agus i gcomhthéacs uirbeach, atá suite i limistéir chosanta ina bhfuil maoin dhochorraithe sa phróiseas aicmithe, nó i maoin atá aicmithe ar mhaithe leis an leas náisiúnta nó ar mhaithe le leas an phobail, i gcás ina bhfuil dearadh éigeantach maidir le leochaileacht ó chrith talún, ba cheart bearta a roghnú nach ndéanann dochar do luach ailtireachta ná do chumadh na bhfoirgneamh sin, d'fheabhas forchéimnitheach ar iompar seismeach, faoi réir réamhthuairim cheangailteach na hOidhreachta Cultúrtha, I.P. nó an Choimisiúin um Chomhordú agus Forbairt Réigiúnach atá inniúil ó thaobh críche de.

Airteagal 3

Aisghairm

Aisghairtear leis seo Forairthne Uimh. 302/2019 an 12 Nollaig.

Airteagal 4

Teacht i bhfeidhm

Tiocfaidh an tOrdú seo ón Aire i bhfeidhm ón lá (...) ó (...) 2024.

An Státrúnaí Tithíochta, (...), an (...) de (...) 2024.